

Fundația DALA
Str. Negoii nr. 16, Sibiu
CUI: 10682894
Contact: cuca@cuca.ro
CUCA - un proiect al Fundației DALA

Către,
Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor,
Administrația Națională ”Apele Române”

Domnule Ministru, Domnule director general,

Fundația DALA, alături de biroul de arhitectură D.Proiect, Asociația Peisagiștilor din România – AsoP, Filialele Teritoriale Nord-Vest și Vest, au următoarele observații cu privire la proiectul A.B.A. Olt - AMENAJAREA COMPLEXĂ A AFLUENȚILOR OLTULUI DE PE RAMA NORDICĂ A MUNȚILOR FĂGĂRAȘ – Documentații procedura EIA și EA – ANPM pentru corpul de apă Cârțișoara și afluenții Laița și Seaca:

1. În 25.03.2020, APM-ul a încheiat o dezbatere așa-zis publică care, datorită stării de urgență, a avut loc în mediul online și a fost marcată de o accentuată lipsă de transparență, Anunt dezbatere publică_ Administratia Bazinală de Apă Olt - Anunțuri publice - ANPM.
2. Studiile în baza cărora s-a făcut propunerea de amenajare a corpurilor de apă amintite nu se înscriu într-o abordare integrată, sunt depășite din punctul de vedere al expertizei tehnice, iar raportul privind impactul asupra mediului nu se bazează pe date actualizate, culese din teren, și nici pe o cercetare științifică ce utilizează instrumente de investigare actuale, fiind în conflict cu legislațiile naționale și europene.
3. Nu există o abordare a corpului de apă și a vecinătăților care, împreună, constituie un peisaj de luncă (cultural) cu importante beneficii ecologice, culturale, sociale și economice pentru comunitatea locală, în conformitate cu Convenția Europeană a Peisajului (Florența, 2000), ratificată de către România prin Legea nr. 451/2002. Ca semnatară a Convenției, România recunoaște că peisajul este o parte importantă a calității vieții pentru oamenii de pretutindeni: în areale urbane sau rurale, în areale degradate sau în cele care se prezintă într-o stare perfectă, în spații recunoscute ca fiind de o frumusețe deosebită, precum și în cele obișnuite [...]. Astfel, prin art. 5, lit. d, Măsuri generale, statul român se angajează să integreze peisajul în politicile de amenajare a teritoriului, de urbanism și în cele culturale, de mediu, agricole, sociale și economice, precum și în alte politici cu posibil impact direct sau indirect asupra peisajului.
4. Se face referire la lucrări deja existente sau zone unde s-au montat gabioane și s-au făcut consolidări de mal. Noi, comunitatea, nu știm de existența acestora. Prin studiul de evaluare a impactului asupra corpurilor de apă se propun: - lucrări de consolidare a malului pe lungimea de 1650 de metri;

- lucrări de consolidare a malului pe lungimea de 1650 de metri;
 - construcția unui dig pe malul opus proiectului CUCA;
 - lucrări de decolmatare și refacere a albiei minore, adică se va reface secțiunea prin râu, ceea ce este inacceptabil;
 - un dig intravilan de 1.650 de metri care va traversa satul.
5. Se va distruge definitiv habitatul diferitelor specii de pești; amintim aici doar de existența păstrăvului indigen.

Considerăm toate aceste lucrări ca fiind extrem de invazive, ireversibile și contrare politicilor europene actualizate privind protejarea biodiversității. În concluziile studiului de evaluare asupra impactului corpului de apă Cârțișoara se specifică impactul major al lucrărilor propuse prin modificarea echilibrului albiei, ceea ce presupune, de asemenea, un impact major asupra comunei.

Directiva Cadru a Apei a Uniunii Europene (DCA) este cel mai important document al politicilor de apă din Europa, stabilind un cadru comun pentru managementul durabil și integrat al tuturor corpurilor de apă – apă subterană, apele de suprafață interioare, apele tranzitorii și apele costiere –, fiind necesară o analiză atentă a factorilor de impact, inclusiv a celor economici. În acest sens, DCA stabilește un program de măsuri cu scopul îmbunătățirii stării calității apei, centrat pe conservarea și renaturarea corpurilor de apă, elemente esențiale în cadrul acestor politici. Prezentăm mai jos câteva exemple de abordare integrată a corpurilor de apă din Franța:

http://www.trameverteetbleue.fr/sites/default/files/02guide_terrain.pdf

Unitatea administrativ teritorială Cârțișoara este inclusă în situl Piemontul Făgăraș ROSPA0098 prin hotărârea Guvernului nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică, ca parte integrantă a rețelei ecologice Natura 2000 în România.

Fundația DALA, organizația care coordonează proiectul CUCA, a demarat în ultimii ani o serie de acțiuni și documentații care au ca scop monitorizarea cursului râului Cârțișoara și impactul acestuia în peisajul cultural pe segmentul definit de unitatea administrativ-teritorială a comunei Cârțișoara, studii ce pot sta la baza unor documentații reale și aplicate situației existente. Începând cu anul 2010, situl aflat în intravilanul comunei Cârțișoara, pe malul drept al râului, a devenit un proiect experimental destinat workshop-urilor internaționale, la care sunt invitați studenții facultăților de arhitectură, agronomie, arhitectură peisajeră din România și din străinătate, cu scopul de a elabora o strategie interdisciplinară de a lucra cu peisajul. Echipa noastră înțelege arhitectura prin conectarea atentă la mediul natural și la resursele locale, fapt pe care l-am susținut în toate activitățile noastre, școli de vară, ateliere, rezidențe artistice sau evenimente CUCA, și ne dorim ca acest program să aibă continuitate. Studiile de specialitate, documentațiile tehnice, explorarea in situ a peisajului natural și proiectele culturale finanțate până în acest moment ne-au îndreptat atenția spre identificarea unei metodologii de explorare și intervenții în peisajul cultural local. Acest tip de abordare multidisciplinară are la bază atât legislațiile, normele și reglementările locale și naționale, cât și politicile europene actualizate privind protejarea biodiversității.

Abordarea corpului de apă Cârțișoara din perspectiva echipei CUCA

Fundația DALA, în parteneriat cu Asociația Peisagiștilor din România – AsoP, Filialele Teritoriale Vest și Nord-Vest, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Optoelectronică – INOE 2000, Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca și biroul de arhitectură D.Proiect din Timișoara, are în curs de evaluare proiectul *Smart River Cluster*, depus pentru finanțare în cadrul programului Active Citizens Fund România – Cererea de finanțare ACF_3_MM_1152, care își propune abordarea inovativă a peisajului din proximitatea râului Cârțișoara și al afluenților, propunând următoarele etape de lucru:

- A. O cercetare istorică a modificării peisajului de la construcția Transfăgărășanului până în prezent. Studiul ar viza și elaborarea unei hărți a capturilor de apă existente și a rolului lor actual.
- B. Scanarea cu senzor LIDAR a corpului de apă Cârțișoara și a afluenților, pentru obținerea unei modelări digitale a terenului în condiții de viituri rapide sau în diferite condiții de precipitații, în vederea identificării punctelor sensibile ale corpului de apă.
- C. Elaborarea unei soluții pentru diminuarea efectelor inundațiilor și viiturilor rapide din localitatea Cârțișoara, bazată pe soluții tehnice noninvazive și pe conceptul de renaturare a râului.
- D. Echiparea CUCA cu un kit de senzori custom, de software și hardware pentru monitorizarea ecosistemului local și a parametrilor climatici.

Din 2010, Fundația DALA a derulat, în comuna Cârțișoara, pe situl CUCA, circa 20 de proiecte cu finanțare anuală sau multianuală din fonduri naționale sau europene, având ca parteneri UNION Rempart (Franța), Dragodid (Croatia), Palombar (Portugalia), Asociația Peisagiștilor din România – AsoP, Filialele Teritoriale Nord-Vest și Vest, Complexul Național Muzeal ASTRA Sibiu, biroul de arhitectură D.Proiect, Ordinul Arhitecților din România, The Prince of Wales's Charitable Fund, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Optoelectronică – INOE 2000 etc. În decursul celor 10 ani, în activitățile CUCA au fost implicați peste 500 de studenți, voluntari și localnici.

Semnatarii solicită:

- 1. Blocarea avizării până la îndeplinirea unor condiții de conținut inexistente în momentul de față: studiu evolutiv al albiei, relația corpului de apă/albiei cu comunitățile riverane, biodiversitatea corpului de apă și a proximităților, resursele pe care apa le oferă comunității locale.**
- 2. Consultarea reală a tuturor actorilor implicați, de la procesul de elaborare a studiilor, obținerea avizelor necesare și justificarea soluțiilor tehnice elaborate conform reglementărilor naționale și europene menționate mai sus.**
- 3. Monitorizarea comună a execuției proiectului și elaborarea unui plan de mentenanță împreună cu comunitatea locală.**

Semnează:

Fundația DALA - Președinte, Ovidiu Daneș



D.Proiect - arh. Bogdan Demetrescu



Asociația Peisagiștilor din România - AsoP, Filiala Teritorială Vest - Președinte, peis.
Raluca R. Rusu



Asociația Peisagiștilor din România - AsoP, Filiala Teritorială Nord -
Vest - Președinte, peis. Păunița Boancă



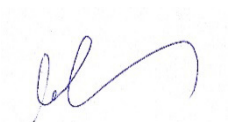
Nicolas Triboui – peisagist ENSNP - École de la nature et du paysage



Ordinul Arhitecților din România - Președinte, arh. Alexandru Găvozdea



Asociația Peisagiștilor din România - AsoP, Președinte, peis. Diana Culescu



Complexul Național Muzeal ASTRA - Director General, Ciprian Anghel

Ștefan



Asociația „Ivan Patzaichin - Mila 23”, Apele Unite ale României, Președinte
Ivan Patzaichin



Greenpeace România – Director executiv, Valentin Sălăgeanu



Fundația ProPatrimonio - Președinte, arh. Șerban Sturdza



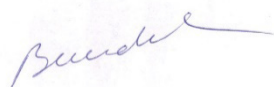
World Wildlife Fund România: WWF – România – Director General, Orieta
Hulea



Asociația ECO4EST SIBIU – Președinte, Didă Emanuela



Asociația pentru Protecția Animalelor și a Naturii Animal Life –Vice
președinte, Ana-Maria Benedek-Sârbu



Asociatia Fly Fishing Club Sibiu - Presedinte, Scoica Darius Aurel

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Darius Aurel Scoica'.

A.P.A Asociatia Pescarilor Amarasteni – Presedinte, Andriescu Mihai Bogdan

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Mihai Bogdan Andriescu'.